

Informacja o działalności komitetu naukowego/ problemowego PAN w 2023 r.
(sporządzana w wersji elektronicznej; forma tradycyjna do uzgodnienia z właściwym adresatem)

Adresaci:
Wydział PAN
(koordynujący działalność komitetu naukowego/ problemowego objętego zakresem działania Wydziału)
Gabinet Prezesa PAN
(w zakresie działalności komitetu problemowego przy Prezydium PAN)

Termin: 31.01.2024 r.

I. Informacje ogólne

Komitet Nauk Prawnych PAN

I.1. Skład osobowy i struktura organizacyjna Komitetu:

– Prezydium:

- Przewodniczący – prof. dr hab. Robert Grzeszczak
- Zastępca i Zastępczyni przewodniczącego – prof. dr hab. Jacek Barcik, dr hab. prof. INP PAN Karolina Wierczyńska
- Członkinie i Członkowie – prof. dr hab. Irena Rzeplińska, prof. dr hab. Anna Wyrozumska, prof. dr hab. Marek Zubik

– skład osobowy Komitetu:

- prof. dr hab. Barcik Jacek – UŚ
- prof. dr hab. Biernat Stanisław – UJ
- dr hab. prof. UW Brzozowski Wojciech – UW
- prof. dr hab. Chmaj Marek – SPWPS
- prof. dr hab. Chojnicka Krystyna – UJ
- dr hab. prof. UJ Ćwiąkański Zbigniew – UJ
- prof. dr hab. Dajczak Wojciech – UAM
- prof. dr hab. Grzeszczak Robert – UW
- prof. dr hab. Izdebski Hubert – SWPS
- dr hab. prof. INP PAN Klaus Witold – INP PAN
- prof. dr hab. Kmiecik Zbigniew – UŁ
- dr hab. prof. UW Krzan Bartłomiej – UW
- ks. prof. dr hab. Longchamps de Bérier Franciszek – UJ

- prof. dr hab. Łętowska Ewa – PAN
 - dr hab. prof. UW Piotrowski Ryszard – UW
 - prof. dr hab. Pisuliński Jerzy – UJ
 - dr hab. prof. UJ Raglewski Janusz – UJ
 - prof. dr hab. Rzeplińska Irena – INP PAN
 - prof. dr hab. Sakowicz Andrzej – UwB
 - prof. dr hab. Sitek Bronisław Włodzimierz – SWPS
 - prof. dr hab. Skotnicki Krzysztof – UŁ
 - prof. dr hab. Smolak Marek – UAM
 - prof. dr hab. Szmyt Andrzej – UG
 - prof. dr hab. Szwarc Monika – INP PAN
 - dr hab. prof. UŁ Ujazdowski Kazimierz Michał – UŁ
 - prof. dr hab. Waltoś Stanisław – UJ/WSliZ
 - dr hab. prof. INP PAN Wierczyńska Karolina – INP PAN
 - dr hab. prof. UG Wierczyński Grzegorz – UG
 - prof. dr hab. Witkowski Zbigniew – UMK
 - prof. dr hab. Wróbel Andrzej – ALK
 - prof. dr hab. Wyrozumska Anna – UŁ
 - dr hab. prof. UW Wyrzykowski Mirosław – UW
 - prof. dr hab. Zajadło Jerzy – UG
 - prof. dr hab. Załucki Mariusz – KA im. F.M.
 - prof. dr hab. Zubik Marek – UW
- zestawienie liczbowe:
- liczba członków ogółem - 35
 - w tym członkowie PAN - 5
- zatrudnionych w (jako głównym miejscu pracy):
- jednostkach PAN: 5 (w tym profesorowie emerytowani)
 - uczelniach: 30 (w tym profesorowie emerytowani)
 - instytutach badawczych¹: 0
 - pozostałych: 0
- komisje, sekcje lub zespoły (nazwy, przewodniczący), liczba członków, udział w ich składzie osób niebędących członkami Komitetu.
-
- Zespół do spraw Punktacji Czasopism Naukowych (liczba Członków: 7),
Przewodniczący – prof. G. Wierczyński
 - Zespół do spraw Awansów Naukowych (liczba Członków 8),
Przewodniczący – prof. J. Pisuliński

¹ instytuty badawcze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych

I.2. Zakres działania Komitetu.

- Dziedzina nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne

I.3. Dane adresowe do korespondencji: adres pocztowy, adresy elektroniczne, numer telefonu do kontaktów.

- adres pocztowy
Komitet Nauk Prawnych, Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych
Polska Akademia Nauk, pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa,
Pałac Kultury i Nauki XXI piętro (pokój 2118), skrytka pocztowa 24.
- adresy elektroniczne
Przewodniczący: r.grzeszczak@wpia.uw.edu.pl
Asystent: drmaciej.ferenc@gmail.com
- numer telefonu do kontaktów
Asystent: 512 424 374

II. Zebrania Komitetu (opis)

II.1. Zebrania plenarne (data, najważniejsze omawiane problemy, liczba i tematy wygłoszonych referatów)

- 23 lutego 2023 r. – temat dot. *Europejskiego i polskiego standardu wolnych wyborów* (w ujęciu prawniczym i politologicznym), wystąpienia zaprezentowali: dr hab. Magdalena Musiał-Karg prof. UAM w Poznaniu (ref. pt. *All-postal voting challenge* w Polsce. Co i dlaczego poszło nie tak?) oraz prof. Krzysztof Skotnicki UŁ (ref. pt. *Wolne i uczciwe wybory – standardy w demokratycznym państwie prawnym*).
- 20 kwietnia 2023 r. – dyskusja nt. dynamicznej wykładni EKPC, referat zaprezentował prof. L. Garlicki, tytuł referatu: „EKPCz jako „żyjący instrument”, czyli o legitymizmie dynamicznej wykładni Konwencji”
- 15 czerwca 2023 r. – dyskusja pt. *Prawo Hammurabiego*, wstęp do dyskusji zaprezentował prof. Stanisłwa Waltoś. Natomiast referaty wygłosili prof. K. Dudka z UMCS w Lublinie (referat pt. *O „hammurabizacji” prawa karnego procesowego w świetle zmian w Kodeksie postępowania karnego*) oraz prof. J. Giezek z Uniwersytetu Wrocławskiego (referat pt. *Znowelizowany kodeks karny jako instrument odwetowego reagowania na czyn zabroniony. W kierunku „hamurabizacji” polskiego prawa karnego*)

- 07 grudnia 2023 r. – temat dot. Podsumowania działalności KNP PAN bieżącej kadencji (2020-2023) – Referat zaprezentował Przewodniczący KNP PAN Prof. dr hab. Robert Grzeszczak

II.2. Posiedzenia prezydium Komitetu (data, najważniejsze omawiane problemy)

- Regularne spotkania (on-line) Prezydium KNP PAN zwoływane w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, które mają na celu np. omówienie najważniejszych kwestii związanych z tematyką planowanego posiedzenia plenarnego. W ramach tych posiedzeń dyskutowane są również pomysły na kolejne zebrania plenarne oraz poruszane są bieżące problemy, które wymagają przedstawienia na forum KNP PAN, celem zainicjowania ewentualnej reakcji. Co więcej prowadzona jest regularna wymiana maili w ramach specjalnie stworzonego maila grupowego nt. bieżących spraw Komitetu.

II.3. Posiedzenia komisji, sekcji, zespołów (data, liczba i tematy wygłoszonych referatów)

- Zarówno Zespół ds. Punktacji Czasopism Naukowych, jak i Zespół ds. Awansów Naukowych obradują w czasie i miejscu najbardziej dogodnym dla swoich Członków i Członek. Spotkania zwoływane są co do zasady *ad hoc*. Celem tychże spotkań jest wypracowanie odpowiednich reakcji m.in. na aktualne działania odnośnych władz, które wprowadzają zmiany do obowiązującego stanu prawnego w dziedzinach, którymi zajmują się ww. zespoły.

III. Konferencje (debaty, dyskusje, inne formy spotkań naukowych)

III.1 Konferencje naukowe zorganizowane/ współorganizowane przez Komitet lub organizowane pod patronatem Komitetu:

Liczba ogółem 1

w tym:

Nazwa konferencji data, miejsce	Organizator, współorgani- zatorzy, patronat	Rodzaj konferencji		Liczba uczestników		Liczba wystąpień	Dofinans . ze środków DUN (w zł)
		krajowa	między- narodow a	ogółem	z zagranic y		
Konferencja KNP PAN oraz WPiA UW, pt. <i>O potrzebie nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ocena regulacji i praktyki</i>	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk / Wydział Prawa i Administracji UW	TAK	NIE	165	0	5	3 414,37

<i>stosowania przepisów po pięciu latach obowiązywania ustawy</i>							
---	--	--	--	--	--	--	--

W tabeli: liczba wystąpień – łączna liczba wszystkich rodzajów wystąpień konferencyjnych

III.2 Omówienie wyników konferencji z punktu widzenia jej znaczenia dla reprezentowanej przez Komitet dyscypliny naukowej.

Konferencja miała na celu pogłębioną, ekspercką i krytyczną analizę regulacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Pięcioletni okres obowiązywania ustawy dało pole dla refleksji nad kształtem i sposobem funkcjonowania ustawowych unormowań. Wybrane unormowania zostały poddane krytycznej analizie, której celem było zidentyfikowanie ew. obszarów regulacyjnych, wymagających zmian ustawowych. Ze względu na obszerny zakres ustawy ocenie były poddane najważniejsze unormowania składają się na ustrój nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. W trakcie dwóch paneli eksperckich poddane analizie zostały zagadnienia dotyczące: pożądanych zmian w ustawie PSWiN, zapewnienia jakości stopni naukowych i tytułu naukowego w drodze regulacji określających ich nadawanie, zakresu stosowania przepisów Kodeksu pracy w zatrudnieniu nauczyciela akademickiego, odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników naukowych w świetle zasady wolności akademickiej, praktyki funkcjonowania zmiennych przepisów i problemów ewaluacji działalności naukowej pracowników i jednostek akademickich. Dyskusja pozwoliła na zdiagnozowanie niedoskonałości prawnych dotychczasowej regulacji oraz na rozważenie sposobu ich naprawy.

Konferencja stanowiła niejako podsumowanie działalności KNP PAN ostatniej kadencji, które prócz licznych poruszanych kwestii ustrojowych i prawnych, skupiało się na m.in. ocenie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w szczególności prowadzonych pracach nowelizacyjnych. Wyrazem dla działalności Komitetu były dokumenty przyjmowane na przestrzeni obecnej kadencji np. Uchwała nr 05/2021 KNP PAN z 10.12.2021 r. w sprawie przyjęcia uwag do projektu zmiany ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (wraz z załącznikiem) czy Stanowisko nr 01/2023 Prezydium KNP PAN z dnia 08.02.2023 r. w sprawie ewaluacji działalności naukowej w latach 2017-2021. Ważnym jest również, że pierwsza konferencja obecnej kadencji KNP PAN dotyczyła podobnej tematyki tj. Konferencja Komitetu Nauk Prawnych PAN oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, pt. *Dylematy postępowania w sprawach awansów naukowych*, która odbyła się 29.04.2021 r. Po konferencji „*O potrzebie nowelizacji*

ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ocena regulacji i praktyki stosowania przepisów po pięciu latach obowiązywania ustawy ukaże się specjalny numer czasopisma „Państwo i Prawo”, tak jak miało to miejsce po pierwszej konferencji.

Wygłoszone zostały następujące referaty:

- Dr Aleksander Jakubowski, UW, Tytuł referatu: *Kierunki pożądanych zmian Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce*
- Dr hab. Grzegorz Krawiec, prof. UKEN, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Biuro RPO, Tytuł referatu: *Krytyczna analiza regulacji dotyczących nadawania stopni naukowych i tytułu naukowego, w kontekście zapewnienia jakości stopni naukowych i tytułu naukowego*
- Dr Aleksandra Bocheńska, UAM w Poznaniu Tytuł referatu: *Zakres stosowania przepisów Kodeksu pracy w zatrudnieniu nauczyciela akademickiego*
- Prof. Andrzej Sakowicz, Uniwersytet w Białymstoku, KNP PAN Tytuł referatu: *Odpowiedzialność dyscyplinarna pracowników naukowych a tzw. wolność akademicka*
- Dr hab. Ewelina Cała-Wacinkiewicz, prof. US, Dziekan WPiA Uniwersytetu Szczecińskiego, pt.: *Hydra lernejska w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym*

IV. Inne formy działalności upowszechniającej i promującej naukę (opis)

(audycje i programy w radiu i telewizji, udział w festiwalach nauki, piknikach naukowych, wystąpienia w mediach elektronicznych, artykuły w prasie popularyzujące naukę itp. – dotyczy działań, w których bezpośrednio zaangażowany był Komitet lub jego struktury wewnętrzne).

- W związku z różnymi niezwykle dynamicznymi działaniami władz w Polsce np. Ministerstwa Edukacji i Nauki, Przewodniczący KNP PAN, wraz z Członkiniami i Członkami Komitetu przeprowadzał wielokrotnie akcję publikowania uchwał Komitetu Nauk Prawnych PAN. Zaangażowane zostały w to media ogólnopolskie, jak i lokalne. Kierowane były również różne pisma do Ministra.
- Co więcej, publikowane są najważniejsze uchwały KNP PAN w różnych czasopismach naukowych m.in. miesięczniku *Państwo i Prawo*, a także wywiady z Przewodniczącym i innymi Członkami i Członkiniami KNP PAN.

V. Działania Komitetu na rzecz reprezentowanych dyscyplin naukowych/ problemu (opis)

V.1. Ocena stanu i potrzeb tych dyscyplin/problemu oraz instytucji naukowych (z ich własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z organów Akademii); formułowanie zadań ważnych dla rozwoju nauki i gospodarki narodowej lub regionu; inspirowanie innych działań naukowych o charakterze interdyscyplinarnym, współpraca z organami i instytutami naukowymi Akademii na rzecz wspierania rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową; m.in. formułowanie priorytetów badawczych, ocena wydawnictw naukowych, opracowywanie i przedstawianie

programów badawczych oraz standardów i kierunków kształcenia w zakresie reprezentowanych dyscyplin/ problemu objętych zakresem działania Komitetu, inne wynikające ze specyfiki działania Komitetu (dotyczy działań, w których podmiotem był Komitet lub jego struktury wewnętrzne, a nie poszczególne osoby).

Informowanie przez Przewodniczącego KNP dziekanów oraz prodziekanów Wydziałów Prawa, a także przewodniczących Rad Naukowych Dyscyplin o najważniejszych kwestiach poruszanych w ramach danego posiedzenia plenarnego KNP.

V.2 Działalność ekspercka, opinie, oceny i konsultacje w roku sprawozdawczym.

V.2.1. Ekspertyzy²: zagadnienie/temat, wykonawca/współwykonawca, zleceniodawca lub jednostka wnioskująca, termin wykonania (rok rozpoczęcia i rok zakończenia) odbiorca, sposób wykorzystania, sposób upowszechniania, inne instytucje lub osoby, którym ekspertyza była przedstawiana (wykaz, opis).

- Pismo kierowane do Ministra Nauki z dnia 15.12.2023 r., w którym poinformowano Ministerstwo o przyjętych przez Komitet Nauk Prawnych PAN rekomendacjach dot. rekomendowanych zmian w procedurze ustalania urzędowego wykazu czasopism naukowych (Uchwała nr 04/2023 KNP PAN z dnia 19 listopada 2023 roku w sprawie rekomendowanych zmian w procedurze ustalania urzędowego wykazu czasopism naukowych). W uchwale tej Komitet przyjął 6 rekomendacji pożądaných zmian (pełna treść dokumentu jest dostępna na stronie Internetowej: <https://knp.pan.pl/index.php/wykaz-dokumentow-knp-pan-podjetych-w-2023-r-list-of-documents-adopted-in-2023/288-uchwala-nr-04-2023-knp-pan-z-dnia-19-listopada-2023-roku-w-sprawie-rekomendowanych-zmian-w-procedurze-ustalania-urzedowego-wykazu-czasopism-naukowych>).

V.2.2. Opinie, oceny i konsultacje (wykaz).

V. 3. Inne działania wynikające ze specyfiki działania Komitetu (opis).

- Stanowisko nr 01/2023 Prezydium KNP PAN z dnia 08.02.2023 r. w sprawie ewaluacji działalności naukowej w latach 2017-2021
- Stanowisko nr 02/2023 Prezydium Komitetu Nauk Prawnych PAN z dnia 17.02.2023 r. w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego Rozporządzenie w sprawie współczynników kosztochłonności
- Uchwała nr 01/2023 KNP PAN z 10.05.2023 r. w sprawie poparcia Uchwały Komitetu Socjologii PAN z 29.04.2023 r.

² Jako ekspertyzy należy traktować wyłącznie opracowania analityczne przedstawiające stan problematyki stanowiącej przedmiot ekspertyzy, proponowane kierunki działań dla rozwiązania problemu, wraz z propozycjami zastosowań oraz wskazaniem adresatów i odbiorców, którzy te wnioski mogą wprowadzić i określeniem konkretnych efektów, jakie te rozwiązania mogą przynieść.

- Uchwała nr 02/2023 KNP PAN z 01.06.2023 r. w sprawie wprowadzenia do polskiego porządku prawnego ustawy o Państwowej Komisji ds. badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007-2022
- Uchwała nr 02/2023 KNP PAN z 01.06.2023 r. w sprawie wprowadzenia do polskiego porządku prawnego ustawy o Państwowej Komisji ds. badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007-2022
- Uchwała nr 03/2023 KNP PAN z 09.11.2023 r. w sprawie apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej
- Uchwała nr 04/2023 KNP PAN z dnia 19 listopada 2023 roku w sprawie rekomendowanych zmian w procedurze ustalania urzędowego wykazu czasopism naukowych

VI. Działalność wydawnicza

VI.1

Wyszczególnienie	Tytuł publikacji Wydawca/współwydawca	Wydawnictwa w wersji: - drukowanej - elektronicznej	Nakład (w egz.)	Dofinans. ze środków DUN (w zł)
Wydawnictwa ciągłe (w tym czasopisma, np. miesięczniki, kwartalniki; inne periodyki)	1. Rocznik <i>Polish Yearbook of International Law</i> ; wydawca: Instytut Nauk Prawnych PAN oraz Komitet Nauk Prawnych PAN	- wersja drukowana Dostępny również w wersji elektronicznej	185	14 000
	2. Miesięcznik <i>Państwo i Prawo</i> ; wydawca: Wolters Kluwer SA (na zlecenie KNP PAN).	- wersja drukowana	1200	0
Wydawnictwa zwarte (np. monografie, materiały pokonferencyjne, inne)	1) 2) 3)			
Pozostałe publikacje	Specjalny numer Państwa i Prawa, w którym umieszczone zostały artykuły, napisane na podstawie wystąpień konferencyjnych KNP PAN i WPiA UW.			

VI.2. Omówienie działalności wydawniczej Komitetu w roku sprawozdawczym.

- 1) *Polish Yearbook of International Law* (PYiL) to jeden z niewielu polskich roczników publikowany od 1966 r. W ramach tego czasopisma publikowane są artykuły naukowe przede wszystkim z zakresu prawa międzynarodowego oraz europejskiego. Analizy zawarte w artykułach dotyczą w szczególności regulacji prawnych obowiązujących w rejonie Europy Środkowo-Wschodniej. Niezwykle ważne jest to, że niniejsze czasopismo zostało ujęte w międzynarodowych bazach i jest indeksowane m.in. w *European Reference Index for the Humanities and Social Science* (ERIH+), *Emerging Sources Citation Index* (ESCI), *Index Copernicus* oraz *Entral European Journal of Social Sciences and Humanities* (CEJSH). W 2020 r. rocznik ten został również włączony do prestiżowej międzynarodowej bazy danych *Scopus*. Niewątpliwie czasopismo anglojęzyczne o tak szerokim zasięgu indeksowania pozwala na zapoznanie się z nim zagranicznym przedstawicielom doktryny, a także sądom międzynarodowym. Informacje o szczegółowych artykułach publikowanych na łamach tego czasopisma dostępne są na stronie internetowej: <http://journals.pan.pl/pyil>
- 2) *Państwo i Prawo* (PiP) to jedno z najbardziej prestiżowych i uznanych w środowisku akademickim czasopismo, które wydawane jest jako miesięcznik. W jego ramach publikowane są artykuły naukowe z różnych gałęzi prawa tj. unijnego, międzynarodowego, konstytucyjnego, karnego, cywilnego itd. Ich tematyka niejednokrotnie uwzględnia aktualne problemy prawne, które pojawiają się w dyskursie prawniczym. Co więcej, w ramach miesięcznika publikowane są m.in. glosy, recenzje oraz sprawozdania (także z posiedzeń plenarnych KNP PAN). Od 2020 r. w *Państwie i Prawie* publikowane są również referaty prelegentów mających wystąpienia podczas zebrań KNP. Czasopismo to jest ujęte w międzynarodowej bazie ERIH+. Za publikację artykułu w PiP przysługuje 70 punktów. Informacje o szczegółowych artykułach publikowanych na łamach tego czasopisma dostępne są na stronie internetowej: <http://www.czasopisma.wolterskluwer.pl/panstwo-i-prawo/zawartosc-numerow>.

VII. Aktywność międzynarodowa Komitetu (opis)

Współpraca Komitetu z organizacjami międzynarodowymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (m.in. pełnienie przez Komitet funkcji komitetu narodowego ds. współpracy z organizacjami naukowymi, współpraca z innymi międzynarodowymi organizacjami naukowymi, udział członków Komitetu we władzach, pracach komisji, komitetów itp. międzynarodowych organizacji naukowych.)

1. Sekcja Polska AIDP (L'Association Internationale de Droit Penal, Międzynarodowe Stowarzyszenie Prawa Karnego). W organach wykonawczych i prezydium organizacji Polskę reprezentują: prof. P. Wiliński (przewodniczący Grupy Polskiej AIDP) oraz dr hab. prof. ALK A. Błachnio-Parzych (członek Zarządu Grupy Polskiej AIDP).

VIII. Współpraca Komitetu z organami rządowymi, samorządowymi, innymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (opis)

(np. współpraca z Sejmem, Senatem, jednostkami administracji rządowej, samorządu

terytorialnego, współpraca z towarzystwami naukowymi, z innymi organizacjami).

IX. Pozostałe informacje, istotne ze względu na specyfikę działalności Komitetu.

Podjęmowanie różnych inicjatyw na forum I Wydziału Polskiej Akademii Nauk. Angażowanie wszystkich Komitetów funkcjonujących w ramach tego Wydziału w przyjmowanie wspólnych stanowisk w sprawach, które są niezwykle doniosłe.

Warszawa, dnia 22 stycznia 2024 r.

.....

(Przewodniczący Komitetu)

dr Maciej Ferenc, 512 424 374

.....

(Imię i nazwisko, nr telefonu osoby sporządzającej informację)